

Úvod	5
Evoluční proměny některých biologických, behaviorálních a sociálních struktur v řádu <i>Primates</i>	9
Lokomoční systém	10
Lokomoční typy	11
Habituální bipedie	14
Potravní systém	17
Zubní a čelistní adaptace	17
Ruka	19
Informační systém	19
Stereoskopické barevné vidění	19
Mozek	20
Společenskot primátů	21
Sociální hierarchie	23
Sexuální chování	25
Sociální organizace primátů jako adaptivní strategie	26
Sociální organizace lidí	28
Protokultura	29
Nástin evoluce nehumánních primátů	33
Adaptivní radiace primitivních poloopic	34
Praopice	36
Miocenní hominoidi	37
Lesostepní a savanní lidoopi svrchního miocénu	39
Evoluce primátů a její podíl na vzniku rodu <i>Homo</i> (Domněnky a teorie)	40
Hominidní projevy	
Pliopleistocenní hominidi	43
Okruh australopitéků	43
<i>Homo habilis</i> — pokročilý australopiték nebo už první člověk?	48
Hominidní statut pliopleistocenních hominidů	49
Názory na evoluci pliopleistocenních hominidů	
Vznik a vývoj hominidů v Africe (model)	50
<i>Homo erectus</i>	51
Fyzický vzhled	52
Materiální kultura	53
Sociální organizace	54
Loveckosběračský způsob života	55
Nový termoregulační systém	57
Kulturní adaptace (přístřešky, chatrče, oheň)	58
První rituály?	61

Homo erectus osídlil Afriku a Euroasii (První rozptyl)	62
První Evropané	63
Genetická a kulturní kontinuita Homo erectus	64
<i>Homo sapiens</i>	65
Fyzická a kulturní adaptace neandertálců	65
Vznik složitého symbolického chování	68
Raný neboli archaický Homo sapiens	69
Homo sapiens sapiens	71
Čepelový industriální komplex	73
Mladopaleolitické umění jako odraz kvalitativně nových informací	75
Osídlení Ameriky a Austrálie (Druhý rozptyl)	78
 Vybrané znaky lidské jedinečnosti	85
Mozek	85
Lateralizace hemisfér	89
Lidské vnímání	90
Počítky a vjemy	90
Vědomí	91
Lidské vědomí jako součást psychiky	91
Změněné stavy vědomí	93
Myšlení	98
Logika myšlení	100
Tvořivé myšlení	101
Symbolismus a komunikace	104
Komunikace lidoopů a lidí	104
Lidský jazyk a jeho aktivní složka řeč	106
Evoluce lidského jazyka	108
 Další znaky lidské jedinečnosti	111
Bipedie a evoluční jizvy	111
Výrobní činnost	112
Pohlaví a dominance	113
Hormonální vlivy a emoční stavy	116
Agresivita	119
Kulturní stereotypy „agresívních mužů“ a „pasívních žen“	121
Pohlavní styk	122
Rodina jako sociální instituce	124
 Lidská společnost — systém se sebeudržováním	129
Individuální adaptace	130
Přizpůsobení k velké nadmořské výšce	131
Přizpůsobení k mírnému chladu a arktickému prostředí	133
Přizpůsobení k vlhkému a suchému teplu	134
Přizpůsobení k výživě rozdílného druhu a složení	136
Proměnlivost některých fyzických, fyziologických a behaviorálních struktur a jejich projevů	139
Postava	139
Barva kůže, vitamin D a polymorfismus serových skupin Gc	145
Vnímání fenylthiokarbamidu a barvoslepost	148
Duševní schopnosti a jejich rozdíly	149
Dědičná proměnlivost a vývoj lidských populací	152
Rekombinace genů	152
Znaky vázané na pohlavní chromozóm X	154
Mutace	155
Fisherův teorém přírodní selekce	157
Vývoj lidských populací	161
Nepřetržitý tok genů	166
„Rasy“ a rasové mýty	167
Třídění proměnlivosti	168
Třídit proměnlivost člověka, anebo netřídit?	172
Chiméra rasy — racismus	173

Doslov	181
Souhrn	183
Hominization in the light of biological, behavioral and sociocultural adaptations (Summary)	187
Poznámky a prameny	193
Literatura	201